

Liber

magis accidit. Multæ tero plura gignant ut diximus in grandiferis, inter quæ laurus suas maximeq; sterilis quæ non gignit aliud: obq; id aquibusdam mas existimatur. Ferunt & auellanæ iulos cōpactili callo ad nihil utiles.

De buxo & faba græca sive loto.

Cap. xxxi.

Lutima uero buxus. Nā & semē suū & granū quod carregō uocant: & a septētrione uiscum

P a meridie hyphear:e queisplura mox paulo. interdūq; pariter res quaternas habet. Arborū quædam simplice s: quibus a radice caudex unus. & rami frequens: ut oliuæ:fico:uiti. Quædam fruticosi generis: ut paliurus:myrtus, ite nux auellana. Quinimo melior ē & copiosior fructu in plures dispersa ramos. In quibusdam oino nullus: ut in suo genere buxo:loto transmarinæ. Quædā bisuræ atq; ēt i quinas ptes dessusæ. Quædā indiuidua: nec ramosæ: ut sambuci. quædā indiuidua: ramosæ: ut piceæ. Quibusdā ramoꝝ ordo: sicut piceæ:abieti. Aliis incōditus: ut robori malo:pyro. Et abieti quidem subrecta diuisura: ramiq; in cælū tendētes: nō in latera proni: Mirū cacuminibus eoz decisim moritur: rotis uero detrūcatis durat. Et si infra q; rami fuere præcida: quod superest uiuit. Si uero cacumē tantū auferat: tota moritur. Alia ab radice brachiata: ut ulmus. Alia in cacumine ramoſa: ut pinus: lotos sive faba græca: quā romæ a suauitate fructus siluestris quidē: sed cerasoꝝ pene natura loton appellat, præcipueq; domibus expetitur ramoꝝ petulancia: breui caudice: latissima expatiantiū umbra: & i vicinas domos ſæpe transilientiū. Nulli oppacitas breuior: nec aufert ſolē hyeme decidenti bus foliis. Nulli cortex iucūdior: aut oculos excipiens blandius. Nulli rami longiores ualidioresq; aut plures: ut dixisse totidē arbores liceat. Cortex pelles tingunt: radice lanas. Malis proprium gentis. Fexaram enim roſtra reddunt: adherentibus uni maximo minoribus. Ramorum aliqui cæci qui non germinant. Quod natura fit si non eualuere: aut poena cum amputatos cicatrix hebetauit: quæ diuiduisin ramo natura est: hæc uiti in oculo: harundini in geniculo. Omniū terræ proxima crassiora. In longitudinem excrescunt abies: larix: palma: cupressus: & ulmus: si qua unifiria. Ramoꝝ cerasus etiam in xl. cubitorum trubes æquali per totum duum cubitorum crassitudine reperitur.

De ramis & cortice & radicibus arborum.

Cap. xxxii.

Q uædā statim i ramos sparguntur ut mali. Cortex aliis tenuis: ut lauro:tiliae. Alias crassus ut robori. Aliis lœuis: ut malo fico. Idem scaber robori: palmæ. Omnibus in senecta rugosior. Quibusdam rumpitur ſpōte: ut uiti. quibusdam etiam cadit: ut malo: unedoni. Carnosus suberti: populo. Membranaceus ut uiti: harudini. Libris ſimilis ceraso. Multiplex tunicis: ut uitibus:tiliae abieti. Quibusdam ſimplex: ut fico:harundini: Magna & radicum diſerēta. Copiosæ fico: robori:platano. Breues & auguſtæ malo. Singulares abieti:larici. Singulis enim initunt: q;q minimis i altera dispersis. Crassiores lauro & iæquales. Item oleæ:cui & ramosæ. At arbori camofæ. Robora ſuas in profundum agunt. Si Virgilio quidem credimus aſculus quantam corpore eminet: tantum radice descendit. Oleæ malisq; & cupressis per ſumma cespituni: Aliis recto meatu: ut lauro:oleæ. Aliis flexuoso: ut fico. Minutis hæc capillamentis hirsuta: ut abies: multæq; silueſtrium. E quibus montani prætertinia fila decerpentes ſpectabiles lagenas & alia uasa neſtūt. Quidam non altius descendere radices q; ſolis calor tepeſfaciat. Idq; natura loci tenuiores ſue crassiores dixere: quod falſum arbitror. Apud auctores certe inueni abietis plantam cum træſterretur: oſto cubitorum i altitudine: nec totam refoſam ſed abruptam. Maxima ſpatio atq; plenitudine & cædiꝝ: est. Ab ea platani:roboris:& gradiſterarū. Quantam radix uiuatiſor ſuperficie: ut lauri. Itaq; cum trunco inaruit recifa: etiam lætius ſruticat: quidam breuitate radicū celerius ſeuſcere arbores putant. Quod coargunt ſici: quarum radices longissimæ: & ſenectus occiſima. Falſum arbitror & quod aliqui prodiſere radices arborum ueruſtate minui. Viſa etenim eſt annosa quercus enera ſi tēpeſtatis: & ingerum ſoli amplexa proſtratas reſtitui plerung& & quadam terræ cicatrice reuiuſcere: uulgare eſt. Et familiarissimū hoc platanis. quæ pluuium uentorum concipiunt propter dēſitatem ramorum. quibus amputatis leuatæ onere in ſua ſcrobe reponūt. Factumq; iam eſt hoc & in iuglandibus oleisq; ac multis aliis.

De prodigiosis arboribus: & quibus modis ſponte naſcuntur: & q; non omnia ubiq; naſcantur: & quæ non alibi naſcantur arbores.

Cap. xxxiii.

E St in exēplis & ſine tēpeſtate illaue cauſa alia q; prodigiū cecidiſſe multas: ac ſua ſpōte reſuſtare. Factū hoc populi ro. quiritibus oſtentū cibricis bellis nucriæ i luco iunonis ulmo postq; etiā cacumē amputatū erat: qm in aram ipsam p̄cubebat: reſtituta ſponte: ita ut protinus floret. A quo deinde tpe maiestatis populi ro. reſurrexit: quæ ante uastata cladibus ſuere. Mēorat hoc idē factū & i philippis ſalice p̄cidu: atq; detrūcata. Et ſtagiis in muſeo populo alba tæq; redita. Lōgitudine. xv. cubitorū: crassitudine quattuor ulnarū. Arbores quas naturæ debeamus tribus modis naſcūt. Spōte: aut ſemine: aut ab radice. Cura numeroſior exiſtit: de qua ſuo dicemūt uolumine. Nūc enim totus ſermo de natura eſt multis modis mirisq; memorabili. Namq; nō omnia in oībus locis naſci doceſſimus: nec traſlata uiuere. Hocq; alias fastidio: alias cōtumatio: ſæpius ibeſſi